

Nr 79.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till utrustning av statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever.

(3:e avd.)

I propositionen nr 108 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 1 mars 1940, föreslagit riksdagen att till Utrustning av statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 105.000 kronor.

I 1936 års Hallutrednings betänkande och förslag rörande vården av själsligt abnorma manliga skyddshemselever samt av vanartade sinnesslöa gossar m. m. (statens off. utredn. 1937:46) föreslogs inrättande å kronoegendomen $\frac{70}{100}$ mantal Lövsta nr 1 i Trosa—Vagnhärads socken av Södermanlands län av en statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever. Enligt förslaget skulle å egendomen befintliga byggnader om- och tillbyggas för en beräknad kostnad av 920.000 kronor. Efter framställningar av Kungl. Maj:t hava 1938 och 1939 års riksdagar för ändamålet anvisat sammanlagt nämnda belopp.

I skrivelse den 14 februari 1940 har *socialstyrelsen* — under förmälan att byggnadsarbetena vid Lövsta fortskridit så långt, att Lövstaanstalten borde kunna tagas i bruk före utgången av innevarande budgetår — gjort framställning rörande anskaffande av utrustning för denna anstalt. Styrelsen har bland annat erinrat, att kostnaderna för utrustningen av 1936 års Hallutredning uppskattats till 99.000 kronor, därav 65.000 kronor för inventarier i anstaltsbyggnaderna, 4.000 kronor för medicinsk och teknisk utrustning samt 30.000 kronor för levande och döda jordbruksinventarier. Med hänsyn till den prisstegring, som under den senaste tiden ägt rum, hade den för Lövstaanstalten tillsatta skyddshemsstyrelsen uppgjort och till socialstyrelsen inkommit med förnyad kostnadsberäkning rörande den behövliga utrustningen. Beräkningen utvisade att, därest anskaffningen begränsades till sådan utrustning, som vore oundgängligen nödvändig, möjlighet funnes att hålla kostnaderna inom det ursprungligen beräknade beloppet.

Rörande sättet för bestridande av de med utrustningen förenade kostnaderna har socialstyrelsen anfört bland annat.

I riksstaten för budgetåret 1939/40 hade under femte huvudtiteln upptagits ett reservationsanslag av 343.000 kronor till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. Av detta anslag hade avsetts ett belopp av 99.500 kronor för uppförande av en nybyggnad vid Johannisbergs skol- och yrkeshem. Man hade emellertid vid Johannisberg kunnat iordningställa en provisorisk förläggning varför omedelbart behov icke föreläge av den förläggning, som varit avsedd att anordnas i nybyggnaden. Med anledning härav hade i en vid propositionen nr 79 till 1939 års urtima riksdag fogad, inom socialdepartementet upprättad promemoria föreslagits, att nybyggnaden skulle komma till utförande endast i den mån Kungl. Maj:t framdeles prövade sådana förutsättningar vara för handen, som gällde för anslag, upptaget å allmän beredskapsstat. Däremot hade riksdagen icke haft något att erinra.

Socialstyrelsen hade numera kommit till den uppfattningen att den berörda nybyggnaden vid Johannisberg icke komme att bli behöflig under de närmaste åren samt att därför byggnaden icke borde uppföras, även om sådana förutsättningar skulle komma att föreligga, som gällde för anslag upptaget å allmän beredskapsstat. Under sådana förhållanden syntes det lämpligast att det belopp av 99.000 kronor, som behövdes för anskaffande av utrustning för Lövstaanstalten, finge bestridas från det anslagsbelopp, som avsetts för uppförande av nybyggnaden vid Johannisberg.

I ärendet har *byggnadsstyrelsen* den 26 februari 1940 avgivit utlåtande. Styrelsen har därvid funnit, att det för utrustning av anstalten erforderliga beloppet borde höjas med i runt tal 8.000 till 107.000 kronor.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Då byggnadsarbetena vid Lövstaanstalten, enligt vad jag erfarit, kunna beräknas bli avslutade under våren 1940, torde nämnda anstalt böra tagas i bruk redan under löpande budgetår. För att så skall kunna ske, måste emellertid snarast möjligt medel ställas till förfogande för anskaffande av för anstaltens drift erforderlig utrustning. Kostnaderna för utrustningen torde i stort sett böra uppskattas i överensstämmelse med byggnadsstyrelsens beräkningar i ämnet. Då emellertid i den till grund för dessa beräkningar liggande, av socialstyrelsen ingivna kostnadskalkylen ingå vissa smärre belopp, såsom kostnader för kläder till eleverna, vilka äro av beskaffenhet att uppenbarligen böra bestridas från det för de statliga skyddshemmen anvisade omkostnadsanslaget, torde det för utrustningen erforderliga beloppet, som av byggnadsstyrelsen upptagits till 107.000 kronor, kunna begränsas till 105.000 kronor.

Med hänsyn till vad socialstyrelsen anfört beträffande nybyggnaden vid Johannisbergs skol- och yrkeshem, lär det belopp av 99.500 kronor, som tidigare avsetts för uppförande av denna byggnad, icke bli behöfligt för därmed avsett ändamål. Enligt socialstyrelsens förslag skulle beloppet nu tagas i anspråk för bestridande av utrustningskostnaderna för Lövstaanstalten. Av det anförda framgår emellertid, att beloppet icke kan antagas bli tillräckligt härför, varför denna utväg icke står till buds. Alldeles bortsett härifrån synes det mig riktigast att för ändamålet upptaga ett särskilt anslag. Jag förordar för den skull, att utrustningskostnaderna få bestridas från

ett å tilläggsstat II till riksstaten för löpande budgetår under femte huvudtiteln anvisat reservationsanslag. Detta anslag, som synes kunna benämnas utrustning av statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever, lärer enligt förut angivna beräkningar böra upptagas till 105.000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustning av statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 105.000 kronor.

Stockholm den 5 april 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÄSTOCK.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 77.